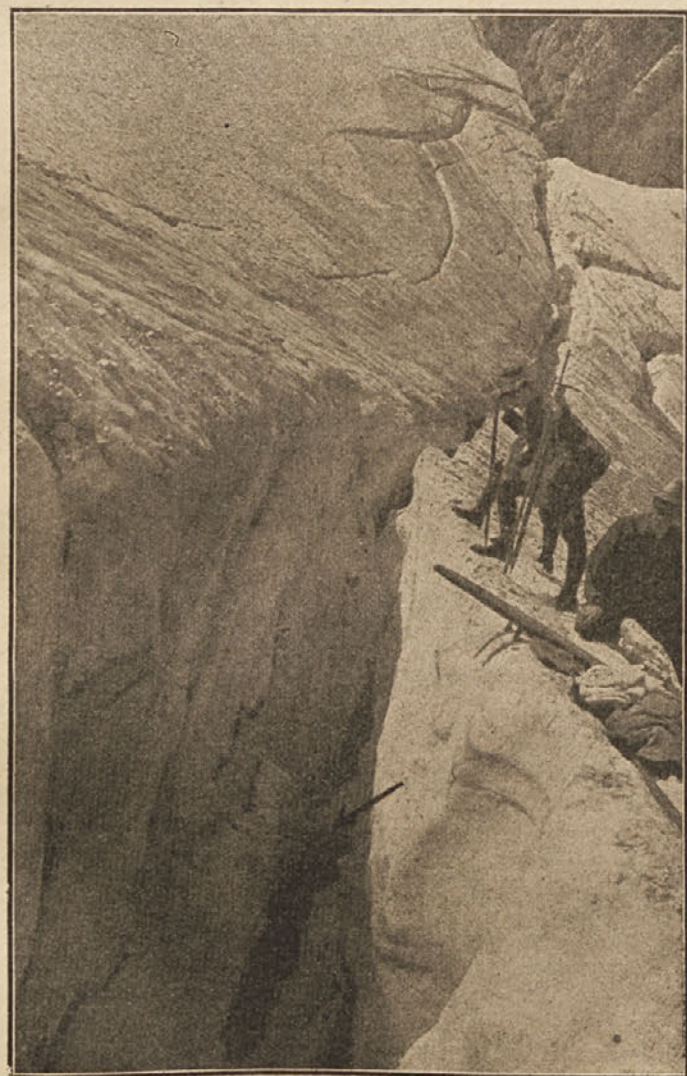

V Ljubljani, v četrtek, dne 7. avgusta 1913.

Naročnina za Avstroogrsko: 1/4 leta K 2.— 1/2 leta K 4.— celo leto K 8.— za Nemčijo: " 3.— " 6.— " 12.— ost. inozemstvo: " fr. 3.50 " fr. 7.— " fr. 14.—		Uredništvo in upravnništvo: Frančiškanska ulica šte. 10. Naročnina za Ameriko znaša celoletno 3 dolarje.	Oglasnina za 6 krat deljeno petitno vrsto enkrat 20 vin. — Pri več- kratnih objavah primeren popust
Leto III.	Posamezna številka 20 vinarjev.	Na naročila brez denarja se ne ozira.	Naročnina za dijake in vojake 6 kron. Štev. 32.

Smrtna nesreča v Kamniških planinah.

Razpoka ledenika, v kateri je tičalo truplo ponesrečenega Petriča.

Žadnja pot z gora (v dolini pri Jezerskem). ×× Kraj, kjer je ležal ponesrečenec. × Kraj, odkoder je padel.

Vabilo na naročbo.

„Slovenski Ilustrovani Tednik“ je edini slovenski list te vrste; naročite se nanj in razširjajte ga!

„Slovenski Ilustrovani Tednik“ stane

	za Avstro-Ogrsko	za Ameriko	za ostalo inozemstvo
celoletno	8—K	3—dol.	14—fr.
polletno	4—K	1.50 dol.	7—fr.
četrtletno	2—K	0.75 dol.	3.50 fr.
mesečno	0.70 K	0.25 dol.	—fr.

Za dijake in vojake v Avstro-Ogrskem za celo leto 6 K, pol leta 3 K, četrt leta 1.50 K, mesečno pa 50 vinarjev.

Vsak naročnik dobi letos jeseni brezplačno in poštne prosto ilustrovan koledar za leto 1914. Za vsak pol leta plačane naročnine pa ima vsak naročnik pravico do ene slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča ali Aškercja, če plača 40 vin. za ovoj in poštino.

Pozor!

Vljudno in nujno prosimo vse tiste p. n. naročnike, ki jim je s l. t. m. potekla naročnina, da jo naj t a k o j obnovijo, da ne bo nerednosti v pošiljanju. Kdor ne obnovi naročnine, mu ustavimo list. Agitirajte, prosimo, za naš list in mu pridobivajte nove naročnike. Čim več bo naročnikov, tem bolj bo lahko list.

Absolutizem na Češkem.

Vlada je izvršila dejanje, ki polni ne le vsa češka, marveč tudi vsa slovanska srca z ogorčenjem: na Češkem je prekinjeno ustavno življenje, uveden je komisarjat. V vladni odredbi stoji, da ima ta ukrep namen, napraviti mir med obema narodnostima; obenem se razglša, da bo treba izpremeniti volilni red, tako da dobe tudi široke plasti prebivalstva, ki je doslej niso bile deležne, volilno pravico. Predsednik deželne komisije je sicer češki konservativec grof Vojtech Schönborn, izmed ostalih 7 članov pa so 4 Čehi in 3 Nemci, kar absolutno ne odgovarja številnemu razmerju prebivalstva.

O deželnem gospodarstvu na Češkem, ki je prišlo po krivdi nespravičljivih Nemcev na rob bankerota, ne bodo zdaj ukrepali zastopniki češkega naroda, kakor bi bilo edino pravično, marveč avstrijska birokracija; in vsak ve, kaj to pomeni. Vlada je stopila s tem z brutalno odkritostjo na stran čeških Nemcev, ki niso zadovoljni z enakopravnostjo, marveč hočejo odločati v deželi, kjer tvore v primeri s češkim prebivalstvom izginjajočo manjšino.

Prekinjenje ustave na Češkem je tem neopravičljivejša, ker je bilo še dovolj drugih sredstev, ki jih vlada ni poizkusila. In češki narod je dolžan ne le sebi, marveč vsemu avstrijskemu Slovanstvu, da se postavi najodločnejše proti temu ukrepu, ki pomeni le prvi korak v zasledovanju prozornega namena: izpremeniti vso Avstrijo v brezustaven pašnik absolutizma, v primeri s katerim bi bila toli opravljana Rusija pravcat paradiz.

Naše slike.

Dr. Karel Glaser († 18. julija 1913 v Gradcu). Profesor dr. Glaser, znan slovenski učenjak, se je rodil 3. febr. 1845 v Reki, občina Pohorje (Hoče pri Mariboru). Oče mu je bil Fran Glaser, kovač, in mati Ana, roj. Trnjakova. Izmed 8 otrok je bil Karel najstarejši, resnoben deček, ki ni ljubil otroške družbe; sam je prihajal v šolo, sam se vračal domov. Jeseni 1857 je prišel iz Hoč v I.-A razred mariborske gimnazije, kjer so poučevali takrat: Da-

vorin Trstenjak, Božidar Rajč, Šuman, Majeiger... Karel Glaser je bil reven študentek. Stanovanje mu je sicer plačeval kanonik Marko Glaser, a celih osem let je bilo treba iskati „obed po hišah“ — biti „Bettelstudent“ v zmislu mariborskih meščanov. Ob takem življenju si je Glaser nakopal želodčne in črevesne bolezni, ki so ga spremljale celo življenje. Svoje narodnosti se je začel zavedati, pravi profesor Glaser, v IV. šoli. Dijaki so namreč dobivali knjige in časopise iz takrat ustanovljene „Slovanske čitalnice“ in se udeleževali njenih prireditev, vzlasti še tudi slavnosti tisočletnice sv. Cirila in Metoda l. 1863. — Do VI. šole je imel Glaser namen postati duhovnik, odločilni pa so postali zanj jezikoslovni spisi Davorina Trstenjaka in v njih kratice „Sanskrit“, ki so navdali Glaserja z gorečo željo, naučiti se temeljito sanskritskega jezika in postati vseučiliški profesor! Velik cilj, vreden pogumnega slovenskega mladeniča, pa do njega — kako dolga in trnjeva pot! Karel Glaser je napravil l. 1865 maturo z odliko, potem pa se vpisal kot filozof na dunaj-

Smrtna nesreča v Kamniških planinah: Ponesrečeni dijak Petrič kot četrtošolec.

skem vseučilišču s predmeti: klasična filologija, slovenščina, francoski in angleški jezik. V šolskem letu 1869—70 je bil suplent v Ljubnem, v letih 1870—71 ga najdemo kot suplenta v Celju; l. 1872. je prišel v Ptuj, vzlasti ker je tu živel velikan primerjajočega jezikoslovja in sanskritist Oroslav Caf. Cafu se je omračil um in je umrl 3. jul. 1873, Glaserja pa tudi ni več veselilo v Ptuj. Leta 1875. je dosegel stalno učiteljsko službo na gimnaziji v Kranju — gmoten obstanek mu je bil zagotovljen. Zdaj je mogel začeti tudi misliti na svoj izvoljeni cilj. V to svrhu je prosil pri naučnem ministrstvu za dopust, da bi šel na univerzo, učiti se primerjajočega jezikoslovja in indologije. Kot odgovor je dobil v svečanu 1877 ukaz, da ima odrediti za učitelja na višjo gimnazijo v Weidenau v Šleziji ob pruski meji. Profesor Glaser je bil takrat, kakor se ga še živo spominjam, miroljuben, tih, postrežljiv človek šibkega telesa... kako da se je zazdel državni upravi naenkrat tako nevaren? Srbi so se bili zopet enkrat vzdignili zoper Turke, in Avstrija se je pripravljala zasesti Bosno in Hercegovino. Da bi pomiril preboječe duhove, je izjavil minister Andrassy v državnem zboru, „da si upa z eno kompanijo in vojaško godbo zasesti Bosno.“ Ta izrek je imenoval Glaser v zasebni družbi „jako — optimističen!“ Za pokoro je šel v mrzlejše kraje. Februarja 1880 je bil Glaser prestavljen na gimnazijo v Trst; na jesen 1881 pa je „vendar enkrat“ smel nastopiti dopust, da dovrši svoje indološke študije. V decembru 1883 je napravil doktorski izpit na podlagi svoje razprave „Bana“ Pârvatiparinaya-nataka, t. j. o Banovi gledališčni igri (nataka): Pâravati-jeva možitev (paranaya). To je bil prvi rigoroz

iz te tvarine, ki ga je napravil avstrijski Slovan na dunajskem vseučilišču. Sedaj pa — kje dobiti prostor za privatnega docenta, kot predpogoj za profesuro? V Lwowu so rekli: „že nie może“, v Pragi je bil „nadbytek“ čakajočih, v Zagrebu pa taka „profesura nije sistemizirana“. Prof. Windisch na vseučilišču v Lipskem tolaži zato Glaserja v pismu dne 20. nov. 1885 ljubeznivo: „Wir können halt nicht alle Universitätsprofessoren sein!“ (Vsi pač ne moremo biti vseučiliški profesorji!) Dr. Glaser se je torej vrnil v začetku šolskega leta 1884—85 na svojo profesorsko mesto v Trst, kjer se je ravno začel hud boj za razširjenje slovenskega pouka na gimnaziji. Učila se je namreč slovenščina na celem zavodu samo v treh oddelkih po 6 ur na teden. „Pa se dajmo! Bomo videli, kdo bo koga!“ je rekel tudi Glaser; on, ki so ga smatrali za „kontemplative Gelehrtenatur“, je postal narodni bojevnik z jekleno vztrajnostjo in žgočim sarkazmom. Odločilna je bila zlasti njegova „Spomenica“, ki jo je sprejelo politično društvo „Edinost“ na shodu v Katinari jeseni l. 1884. kot resolucijo. Podpisala sta jo predsednik Ivan Nabergoj in tajnik V. Dolenc, in poslali so jo v ministrstvo za uk in bogočastje na Dunaj. V teku teh prask je dobil dr. Glaser sicer od višje oblasti nekaj ostrih ukorov, pa njegova je obveljala. V šolskem letu 1887—88 je dobil vsak razred po dve uri za slovenščino, katero je poučeval dr. Glaser, in sicer od leta 1889—90 v vseh razredih. Ko je dobil na jesen l. 1881 dopust za nadaljevanje svojih študij, se je v domišljiji že gledal kot profesorja sanskrita na kakem slovanskem vseučilišču, zdaj pa je postal profesor slovenskega jezika in slovstva — v Trstu! „Sanskrit“ je moral stopiti v ozadje, in dr. Glaser je začel spisovati veliko knjigo „Zgodovina slovenskega slovstva“, katero je izdala Matica Slovenska v štirih zvezkih (1894—1901). Izmučen od napornega dela in mnogih prestanih bolezni je stopil dr. Glaser l. 1901 v stalni pokoj. Od jeseni 1904 tja do 1906 je bil še ravnatelj zasebnega gimnazijskega zavoda v Ogerskem Brodu na Moravskem, pozneje pa je živel poleti na zelenem Pohorju, pozimi pa v Gradcu, kjer je sodeloval najrajši na cerkvenih korih kot „basist“. — 18. julija 1913 je dr. Glaser umrl v deželni bolnišnici v Gradcu, njegovo truplo pa so prepeljali na pokopališče v Hočah.

Ena se njemu je želja spoznala:
V zemlji domači da truplo leži!

* * *

Profesor dr. Karel Glaser je bil učenjak — ne učenjak, ki ne da nič od sebe: dr. Glaser je pisal rad in mnogo. Znanstvene spise je objavljaj največ v nemškem jeziku, in še v poslednjih letih je izdal monografijo „Der indische Student“. Izmed slovanskih spisov imajo razen že omenjene „Zgodovine“ trajno vrednost še sledeči: „O indo-evropskih jezikih“. Ljubljana 1876. — „Indijska Talijska“, zbirka prevodov indijskih gledaliških iger: „Urvaši“, Trst 1885; „Malavika in Agnimitra“, Trst 1886; „Sakuntala“, Maribor 1908; „Zal in Rudabeh“, odlomek iz knjige kraljev „Šahname“ perzijskega pesnika Firduzija (940—1011 po Kr.). — Marsikaj Glaserjevega pa je ostalo v rokopisu. Omenjam: poljsko slovnic sanskrita, nekaj (menda 10) prevodov Shakespearejevih dram, zlasti pa še tudi njegove „Spomini“, ki bodo podali jasnejše, kakor je bilo mogoče v tem kratkem spisu, Glaserjevo dobo in podobo.

F. S. Šegula.

Smrtna nesreča v Kamniških planinah. V ponedeljek, dne 28. julija, je prišla v Ljubljano vest, da pogrešajo dijaka Petriča, sina učitelja g. Petriča v Šiški, ki je bil odšel v soboto na Kamniške planine. Dijaka Tomiňšek in Hilbert, namenjena na Grintovec, sta ga bila našla v soboto zvečer v koči na Kamniškem sedlu; dogovorili so se, da pojdejo skupaj. Do Rinke je bilo res tako — tam pa je hotel Petrič na vsak način preplezati težko steno — one bele skale, ki so ga mikale že od nekdaj z usodnim čarom — in priti na Skuto. Še dolgo so si dajali mladi planinci znamenja s klicanjem — zdajci pa je Petrič nehal odgovarjati. Tomiňšek in Hilbert ga že zdavnaj nista več videla; slišala pa sta drčanje kamenja, kar ju je navdalo s težko slutnjo. Čakala sta ga zaman na Skuti, iskala ga na Grintovcu, v Zoisovi koči na Kokrskem sedlu, na Kamniškem sedlu, poslala prašat v Frischaufov dom na Okrešlju — ni ga bilo... In ko sta se vrnila v ponedeljek v Kamniško Bistrico, sta izvedela, da se tudi tjakaj ni vrnil. O nesreči zdaj ni bilo več dvoma. V torek popoldne je odšla iz Ljubljane rešilna ekspedicija osrednjega odbora „Slovenskega planinskega društva“ (gg. Kunaver, Brinšek, Hrovatin in Bizjak). Na Savinjskem sedlu so našli že rešilno ekspedicijo, ki je bila prišla z Jezerskega na Koroškem pod vodstvom drja. Čermaka. In v sredo popoldne sta našli združeni ekspediciji Petriča mrtvega na ledeniku pod Skuto na koroški strani; ležalo je razbito v razpoklini, z glavo navzdol. Sledovi so kazali, da je stopil ponesrečenec na veliko skalo, ki pa se je utrgala pod njim in se razbila na kose; Petrič je padel 200—400 metrov globoko. Po vrveh so spustili truplo do proda in ga prenesli na Jezersko, odkoder so ga prepeljali v soboto v Ljubljano. Pogreb se je vršil ob veliki udeležbi, ki je pričala o živem sočutju z žalujočo rodbino. — Turistovski krogi zatrjujejo, da je zakrivila nesrečo pred vsem Petričeva lastna občeznana predrznost. Naj služi tragična smrt tega mladeniča vsem mladim prijateljem planin v svarilen zgled, da glavna čednost turista ni samo pogum, marveč tudi trezna prevdarnost in premaganje samega sebe. Dober in trden planinec je zdrav duh v zdravem telesu; zato je tak človek dvakrat kriv pred svojo rodbino in pred svojim narodom, ako ugo-

nobi s preveliko drznostjo svoje mlado, nadežno življenje.

Druga balkanska vojna: Za danes objavljamo par slik, ki so žive priče bolgarskega poraza v vsej njegovi strahoti.

tež priliki velika vojaška parada, h kateri so bili poklicani tudi senegalski strelci iz Afrike, maroške čete in čete iz kolonij na daljnem Vztoku. S posebno slovesnostjo se je vršila obenem tudi poklonitev pred

Sijajna zmaga Srbov nad brati-nebrati: Poražena bolgarska vojska zapušča mesto Štip.

Nadejamo se, da nam bo v prihodnji številki mogoče, pokazati čitateljem v sliki, kako nečloveško se je znašalo azijsko barbarstvo Bolgarov nad neoboroženimi zavezniki.

Delavske hiše na Dunaju. Kdor pogleda našo današnjo sliko, mora priznati, da skrbe drugod malo bolj za zdrava in zračna delavska stanovanja, kakor n. pr. v Ljubljani. Škoda samo, da niti tam, kjer je resna volja, ni mogoče izvršiti stanovanjske reforme dovolj naglo, da bi umolknilo vse opravičene tožbe o delavskih stanovanjih, ki so prava sramota današnjih mest.

Narodni praznik 14. julija so praznovali na Fraucoskem letos še prav posebno slovesno — morda zato, ker se bje v parlamentu boj za novo uvedbo triletno vojaške službe. V Parizu se je vršila ob

spomenikom Strassburga, glavnega mesta Alzacije, ki ječi od l. 1870 pod pruskim jarmom. Prinašamo dve sliki teh veličastnih slavnosti.

Najstarejši cestar daleč na okoli je prej ko ne Ivan Komar iz Razdrtega pri Postojni, rojen istotam dne 25. februarja 1825; mož je zdaj že devet let v pokoju, t. j. dobiva nekakšno milostno pokojnino za svoje 59 letno službovanje. Rad se spominja svoje trudapolne preteklosti in pripoveduje o njej. Služiti je začel z 19 leti, in pod cesarjem Ferdinandom; na Vipavski cesti je služil nepretrgoma 27 let. Za svoje zvesto službovanje je bil odlikovan z dvema medaljama in zaslužnim križcem. Kljub številu let je stari mož še vedno vesel in še dandanašnji rad zapleše, kadar je družba dovolj živahna.

Dodatno h gasilski slavnosti v Št. Vidu pri Zatičini smo prejeli sliko šentviških deklet v narodni noši, ki jo priobčujemo kot času primeren prispevek k sedanji akciji za zopetno oživljenje slovenskih narodnih krojev. Ali mari ni pogled na ta brhka dekleta lepši kakor na skupino pariško našemljenih velikomestnih dam?

Poglobljenje Ljubljani. Pričeto serijo iz del v Ljubljanični strugi nadaljujemo danes s tremi slikami, izmed katerih bo čitatelje vzlasti zanimal pogled na staro „cukrarno“ — poslopje, v katerem so tekla mladeniška leta slovenske literarne moderne — zlovesče poslopje, v katerem sta zatisnila oči nepozabna pesnika Kette in Murn-Aleksandrov: Tretja fotografija kaže kopalni stroj ali „bager“, s katerim nadomešča današnja tehnika trudapolno in počasno delo lopat.

Kipar Lojze Dolinar ima v sedanji umetniški razstavi v Jakopičevem paviljonu več jako uspešnih del, ki ga predstavljajo vzlasti kot velenadarjenega portretista. Priobčujemo reprodukciji doprskih kipov pesnika Otona Župančiča in gđe. F. Supančičeve, po katerih se morejo naši čitatelji prepričati, da imamo v Dolinarju bogat talent, ki zasluži vse priznanje in — pospeševanje z naročili.

Bolgarski general Ivanov, ki podi Grke zmagoslavno — za seboj.

Kolesarsko društvo „Danica“ v Gorici je priredilo na 20. julija 1913 o priliki svoje 5 letnice prvokrat na Primorskem petkilometersko žensko cestno dirko Miren-Gorica; rezultat je bil sledeči: I. g. Erzilja

Odilonova pa je dobila težke notranje poškodbe. Spravili so jo najprej v gostilno pri „Zamorcu“, nato v celjsko bolnico. Baje bo okrevala v najsrečnejšem slučaju v 2—3 mesecih.

Skrb za delavska stanovanja: Novo zgrajene delavske hiše na Dunaju.

Furlani iz Podgore, rabila 9 min. 30 sek., II. g. Viktorija Furlani iz Podgore, rabila 10 minut, III. g. Frančiška Arčon iz Volčedrage, rabila 10 minut 30 sekund, IV. g. Marija Luznik iz Solkana rabila 11 minut.

NOVICE.

Avtomobilska nesreča pri Celju. Znana glediška igralka Helena Odilonova, njen mož, hipnotizer dr. Radwan in medicinec Biberovič so se odpeljali dne 31. julija opoldne z avtomobilom iz Celja proti Ljubljani. Blizu Levca so dohiteli kolesarja in ga hoteli prehiteti po desni strani; kolesar pa je zavil v nerodnosti tudi na desno in prišel ravno pred avtomobil. Da ga ne bi povozil, je krenil Radwan še bolj na desno in prišel tako blizu cestnega jarka, da je avtomobil prekucnil vanj. Avtomobil je skoraj popolnoma razbit, dr. Radwan in Biberovič sta lahko ranjena,

Sedemdesetletnica. Gospod Vatroslav Holz (Olčev Igo, Prostoslav Kretanov), zasebni uradnik banke „Slavije“ v p., znan leposlovni, umetniški in potopisni pisatelj, je nastopil dne 1. avgusta 70. leto (psalmistovo starost). Čitatelji njegovih spisov, vzlasti „Slovana“, ki mu je stalni sotrudnik, se iskreno vesele tega jubileja.

Ruski krošnjariji — kitajski vohuni. Ruska vlada je dobila poročilo, da je med ruskimi krošnjariji, ki so se pojavili v zadnjem času v velikem številu po celi Rusiji, veliko kitajskih častnikov, ki vohunijo po Rusiji. Vlada je izdala strog ukaz, da naj oblasti vse krošnjarije natanko preiščejo in da naj jih strogo nadzirajo.

P. S. Neki mož je stavil s svojo ženo, ki je bila na letovišču, da ne napiše pisma, ne da bi pristavila postskripta. „To bi bilo lepo“, je odgovorila žena, prepričal se boš v prihodnjem pismu. Čez dva dni je sedla k mizi ter napisala svojemu možu dolgo pismo, ki je podpisala: Tvoja ljubeča Te Valerija.

Pod podpis pa je pripomnila zmagovito: P. S. Kdo je dobil stavbo?

Nemčija proti Franciji. Nekateri nemški listi poročajo, da zahteva nemška vojna uprava iz strateških ozirov zgradbo petih novih železnic v smeri proti Francoski, ki naj bi služile nemški vojski pri eventualnem pohodu proti Francoski.

Vročina v Ameriki. V Ameriki je zavladala silna vročina, posebno v zapadnih in centralnih državah. Več ljudi je zadela vročinska kap. Vsled kapi je umrlo do sedaj v Čikagi 20, v Clevelandu 12 in v Novem Jorku 4 osebe.

Polet okrog sveta. Ruski avijatik Kuzminski, nečak Tolstega namerava polet okrog sveta. Kuzminski namerava izvršiti polet čez Indijo v Avstralijo, od tam čez Panamski prekop v Afriko, čez Saharo, iz Afrike v Pariz in iz Pariza nazaj v Petrograd.

V 35 dneh okrog sveta. Neki John Mears, rodом iz New Yorka, hoče prekositi rekord francoskega žurnalista Jäger-Schmidta; stavlja je, da pride v 35 dneh okrog sveta. John Mears potuje preko Londona, Pariza, Berlina, Moskve in Harbina na Japonsko, od ondod pa se vrne zopet v Ameriko.

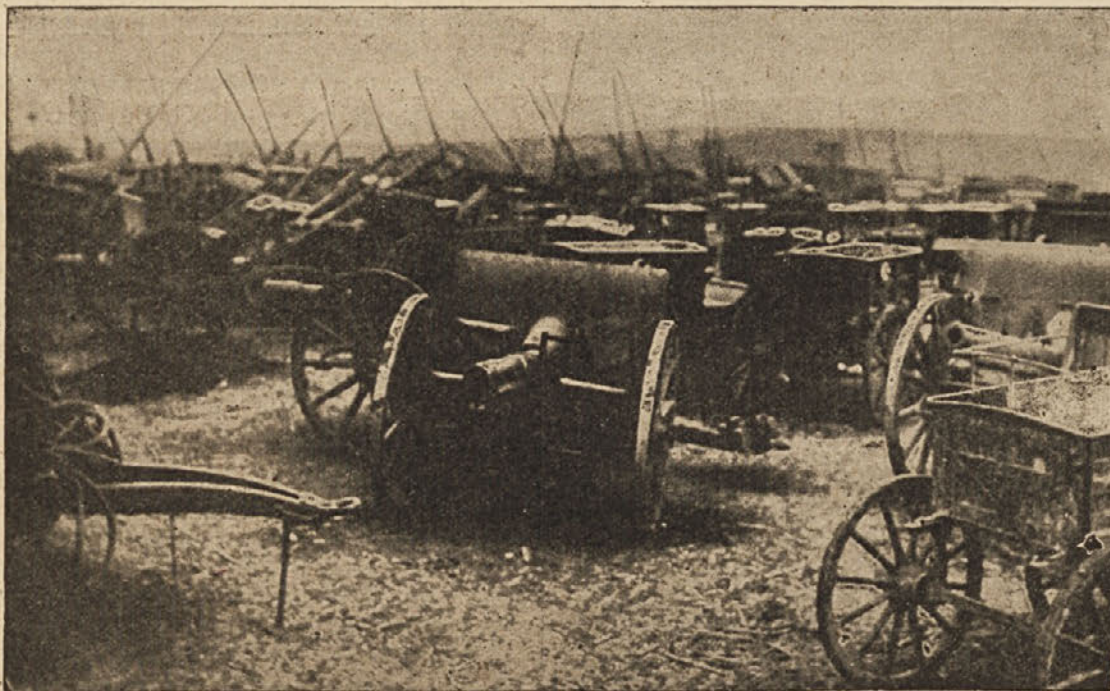
Razorožene čebele. Po sedemletnem nemurnem študiju in mnogih brezuspešnih poizkusih se je posrečilo slovečemu amerišnemu čebelarju L. J. Terrillu, vzrediti novo pasmo čebel, ki nima žela. Dosegel je svoj namen s tem, da je križal laške matice s kiperskimi troti. Terrill zatrjuje, da ima pomankanje skelečnega orožja zelo blagodejne posledice: miroljubne nove čebele so krepkejšega zdravja, nedovzetne za mnoge bolezni, ki decimirajo stara plemena, ter boljše nabiralke medu, ki je bolj sladak in aromatičen od navadnega.

Nad 90 milijonov kinematografskih filmov izdelajo tvornice vsako leto, da zadostijo potrebam kinematografskih gledališč širom sveta.

Državni uradnik želi poročiti Slovenko in otvoriti slovensko trgovino ali gostilno, ki bi jako dobro uspevala v sredini samo nemških podjetej. Več v današnjem inseratu.

Preosnova Avstro-ogrske armade. Z ozirom na razne kombinacije in poročila o novih armadnih zborskih poročila „Budapesti Hirlap“ po avtentičnih virih: Armado namerava tako preosnovati, da bo armadi poveljevalo pet armadnih višjih nadzornikov in 22 zbornih poveljnikov. Razdelitev bo sledeča: 1.) Dunajskemu višjemu armadnemu nadzorniku podrede armadne zbornice: Dunaj, Praga, Litmerice, Brno. Na novo se ustanovi armadni zbor v Brnu, ki se organizira iz šlezjskih brigad dunajskega armadnega zbora. 2.) Višji armadni nadzornik v Inomostu. Podrede se mu armadni zbori: Inomost, Gradec, Celovec. Nov bo armadni zbor v Celovcu, ki se sestavi iz delov graškega in inomoškega armadnega zbora. 3.) V lvoškem višjem armadnem nadzorstvu se armadni zbori popolnoma prerede. Podrejenih bo pet armadnih zborov, in sicer: Osjek, Zagreb, Sarajevo, Dubrovnik. Novi armadni zbori bodo ustanovljeni s sedežem v Celovcu, Brnu, Stanislavu, Černovicah, Velikem Varaždinu in v Osjeku. Ob tej priliki se poviša tudi število deželno-brambovskih distriktnih poveljnikov. V Avstriji se ustanove štiri nova deželno-brambovska distriktna poveljstva, na Ogrskem se ustanovi novo distriktno poveljstvo v Velikem Varaždinu na Hrvaškem se tudi deželna bramba razdeli v dva distrikta. Povišalo se bo število višjih generalov in število častnikov generalnega štaba.

O eksplozijah in veččah. Ako letajo po prostoru razprašeni delci kake gorljive tvarine, ki so pravilno pomešale z zrakom ali pa zbrali v oblaček, se — vsled obilice

Kako se izpolnjujejo pobožne dunajske želje: Kanoni in municijski vozovi, ki jih je uplenila Bolgarom „uničena“ Timoška divizija.

kisika v sosednjih zračnih plasteh — prav lahko vnamejo — t. j. posamezni drobni delci gorljive snovi zgore zaporedoma s takšno blazno hitrostjo, da se ves zrak na okoli silno razširi. Ta dogodek je včasih popolnoma enak razstrelbi, in veliko je slučajev, ko so takšne eksplozije povzročile težke katastrofe s človeškimi in materialnimi žrtvami. Ze sam seneni prah je zmožen jako silnih eksplozij; istotako pozna vsak strašni učinek vnetja rudniških plinov, ki so v svojem bistvu mešanice ogljenega vodika. Tudi majhne množine ogljenega prahu, ki plava drobno razpršen po zraku, eksplodirajo, ako jih kaj zapali, z neverjetno silo. Obče znane so eksplozije svetilnega plina; manj pa je znano lajku, da izhlapeva bencin neprenehoma in da so bencinove pare $2\frac{3}{4}$ krat težje od sosednjega zraka. Takšne pare legajo torej k tlom, in dihce ne zasluči njihove navzočnosti. Uhajajo navadno s preprihom skozi vrata in se zbirajo vedno na najglobljem mestu. Ob trajni rabi bencina se torej lahko pripeti eksplozija na mnogo globljem kraju, samo če so se plini prav zmešali z zrakom. Za eksplozijo najugodnejša mešanica je $2\frac{1}{2}\%$ do 4% bencinove pare na en del zraka, ki ga potrebuje bencin za svoje vnetje jako mnogo. Kjer so se nabrali razstreljivi plini ali oblaki, tam se je strogo varovati vsake, še tako majhne lučke ali iskre. Že raba navadne električne žepne svetilke lahko povzroči eksplozijo po drobnem svetlobnem loku, ki nastane v trenutku, ko skleneš tok. — Pojavi plinovega vnetja v malem so takozv. vešče, ki jih vidiš včasih plesati nad močvirji. Vešče so črna majhna vnetja močvirnih plinov, ki so nastali vsled razkrajanja rastlinskih delov in se dvignili kot meglice na površje. Slučaj jih je zapalil da gore noč in dan z bledim modrikastim plamenčkom; praznovorno ljudstvo jih smatra ponoči zaradi njihovega skakljanja za strahove, ki vabijo popotnika k sebi, on pa se jih ogiblje, ker ve, da bi se pogreznil v močvirju, ako bi šel za njimi.

Dve mojstrski deli kiparja Lojzeta Dolinarja na umetniški razstavi v Jakopičevem paviljonu: Portret pesnika Otona Župančiča.

Dve mojstrski deli kiparja Lojzeta Dolinarja na umetniški razstavi v Jakopičevem paviljonu: Portret gđ. F. Supančičeve.

Pri upravnistvu „Slovenskega Ilustrovanega Tednika“ so izšle sledeče zanimive knjige:

Dr. V. Deželič: „V burji in viharju“, ilustrovan zgodovinski roman. Prevel Starogorski. Broširan izvod 3:30 K, vezan 4:80 K.

Dr. V. Deželič: „V službi kalifa“, zgodovinski roman. Prevel Starogorski. Broš. izvod 2 K.

Marko Stojan: „Za svobodo in ljubezen“, roman z Balkana, I. knjiga. Broširan izvod 1:70 K.

Starogorski: „Junaki svobode“, povesti in črtice iz balkanske vojne. Broširan izvod K 1:50, vezan K 2:80.

Šenoa Avgust: „Kletva“, roman slovitega hrvatskega pisatelja, prirejen v ljudski izdaji. Prevel Starogorski. Broširan izvod 1:40 K.

Opomba: Cene vseh teh knjig so označene le za naročnike „Slov. Ilustrovanega Tednika“, za nenaročnike so cene večje.

Mirovna pogajanja v Bukarešti.

Upati smemo, da je na Balkanu definitivno utihnil grom kanonov; vojske stoje sicer še pripravljene druga proti drugi, toda vesti iz Bukarešte trde vedno odločneje, da je mir samo še vprašanje par dni. Bolgarom tudi ne preostaja drugega, saj je izjazel vojvoda Putnik, ženijalni voditelj srbske armade, da sklene on mir v Sofiji, ako ga ne dosežejo delegati v Bukarešti, kajti položaj srbske in grške armade da je sijajen.

Gotovo pa je, da mir ne bo zasluga bolgarske spravljivosti, marveč neizprososti dejstev; zakaj meja, ki so jo predlagali bolgarski poverjeniki, je za Srbe tako nesprejemljiva, da bi bilo škoda vsake besede, ako ne bi vedeli že naprej, da bodo Bolgari še radi popuščali. Zdi se, da stremi sofijska vlada ključa vsemu za tem, zavleči sklep miru kolikor mogoče in ustvariti ta čas s pomočjo kakršnihkoli zapletljajev — ako tudi ne na bojišču — ugodnejšo situacijo. S sumljivo vnemo hiti

Bolgarska urejevati konflikt z Romunijo; ta zadeva je danes že toliko uravnana, da čaka bolgarsko-romunski mir samo še podpis. Ali baš to skeli Bolgare, da Romunija ne mara podpisati mirovne pogodbe pred svojimi zavezniki, bolgarska nakana je torej po vsem videzu moka, iz katere ne bo nikoli kruha.

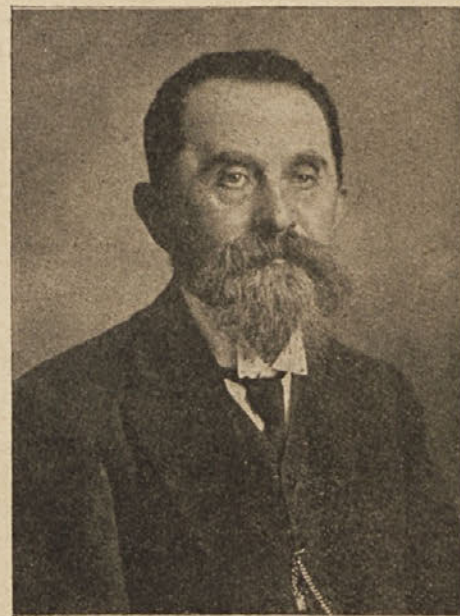
Glede srbskih zahtev je gotovo, da bodo v bistvu izpolnjene in da bodoča srbsko-bolgarska meja vsaj ne bo šla za-

Najstarejši cestar v naših krajih: G. Ivan Komar iz Razdrtega pri Postojni, rojen leta 1825, ki je služil še pod cesarjem Ferdinandom.

padneje od razvodja med Vardarjem in Strumo — razen če bi bolgarska trma zopet primorala naše brate, izročiti odločitev orožju. Več težave delajo grški predlogi, ki se v svoji nezmernosti naravnost kosajo z bolgarsko samogoltnostjo; pa tudi z njimi se bo morala Bolgarska sprijazniti, izvzemši morda vprašanje o Kavali, ki je Grkom tudi nekatere velesile — vzlasti Rusija — ne privošči. Ako bi Grčija vseeno nobila Kavalo, jo hoče Rusija s pomočjo mednarodne konference vrniti Bolgarom, da prirede v njej klanje po vzorcu sereških in kildiških grozot.

Turški apetiti so se v zadnjem tednu nekoliko ohladili. V Carigradu so izprevideli, da bodo velesile kljub svoji zasp-

† Fr. Karel Glaser.

Slabo končajo

tupatam tudi majhne rane, pretiski, izpahi, otekline, kožne bolezni i. t. d., če jih ne negujemo posebno

pazno. V ta namen je potreben Fellerjev proti vnetjam delujoči fluid iz rastlinskih esenc z znamko „Elsa-fluid“, ker ta čisti, hladi, razkužuje in celi. Naši čitatelji naj bi ga vedno imeli v hiši, ker nikdar ne moremo vedeti, če ga ne bomo naenkrat rabili. Tudi kot bolečine hladeče zdravilo pri revmi i. t. d. je ne-

obhodno potreben. 12 steklenic pošlje za 5 kron franko lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatr, št. 280 (Hrvaško). Tudi Fellerjeve odvajalne, prebavo pospešujoče kroglice (6 škatlic za 4 krone) franko lahko naročimo obenem.

Pe...

nosti končno vztrajale na respektiranju londonskih zaključkov, kar so pokazale doslej vsaj s tem, da so ustavile izplačila turških posojil. Vrh tega se je izkazalo, da večje vojne operacije v Trakiji niso

vsega barbarstva, ki smo ga zagledali, ko so si sneli Bolgari krinko z obraza, se vprašujemo zares: ali je še umestno tarzanje o bratomorni vojni? Če bi tvoj rodni brat, dragi čitatelj, počenjal na tvo-

Z gasilske slavnosti v Št. Vidu pri Zatičini: Domača dekleta v narodni noši.

več mogoče, zakaj dežela je še opustošena po prvi vojni. Rusija preti z izkrcanjem svoje armade v Midiji — Turčiji torej ne preostaja drugega kakor pot sprave in umikanja, četudi njena armada še prisega, da Odrina ne dá iz rok. S starobolgarskega ozemlja je Turčija že umeknila svoje čete; ostalo sledi — hote ali neho-

Zadnje vesti poročajo, da so v Bukarešti podaljšali premirje za tri dni, da pa je to zadnji rok, ki ga Srbi in Grki dovolijo, zakaj breme nove vojne je strašno: Srbija ima pod orožjem vsega skupaj nad pol milijona mož! Bolgarija se trudi med tem na vse kriplice, da bi dosegla od Rumunske vsaj prosto plovbo po Donavi; pričakuje namreč velike pošiljave vojnihi potrebščin, ki jih zdaj ne more dobiti zaradi vojnega stanja z Rumunsko! Istotako se potrjujejo vse vesti o strašnih pokoljih, ki so jih uprizarili Bolgari med grškim, turškim in srbskim prebivalstvom v Trakiji in Makedoniji; francoski časopisi priobčujejo fotografije teh grozot, ki jih ne bi zamislila hujših niti fantazija najkrvo- ločnejšega azijskega krvnika... In spričo-

jem takšne reči — ali ga ne bi tudi ti mikastil, dokler se ne izpametuje? Tem bolj, ker veš, da so batine edino, s simur se da prepričati sirovina...

Književnost.

Starogorski: „Junaki svobode“ Osem lepih povesti in črtic obsega knjižica, ki je izšla v našem založništvu in sicer: „Za križ častni in svobodo zlato“, „Sumi Marica“, „Bela roža“, „Usmiljenka“, „Onam' onamo“, „Na straži“, „Osojka kliče“ in „Na polju bojnem“. „Junaki svobode“ so tiskani na ličnem papirju in stane broš. knjiga za naročnike „Slov. Ilustr. Ted.“ 1.50 K, vez. 2.80 K, za nenaročnike in po knjigarnah 2 K, vez. 3.40 K.

August Šenoa: „Kletva“. To je roman slovitga hrvatskega pisatelja Augusta Šenoa, kojega povesti so znane tudi Slovencem. Broš. izvod stane 1.40 K.

Oglasi v „Slovenskem Ilustrovanem Tedniku“ imajo najboljši uspeh!

Prva kolesarska ženska cestna dirka na Primorskem, prirejena dne 20. julija 1913 po kolesarskem društvu „Danici“ v Gorici: Udeležence (po vrsti) gg. E. Furlanijeva, V. Furlanijeva, Fr. Arčonova in M. Luznikova z društvenim predsednikom g. Fr. Batjelom.

MARKO STOJAN:

Za svobodo in ljubezen.

Roman z Balkana.

Vse pravice pridržane.

25. nadaljevanje.

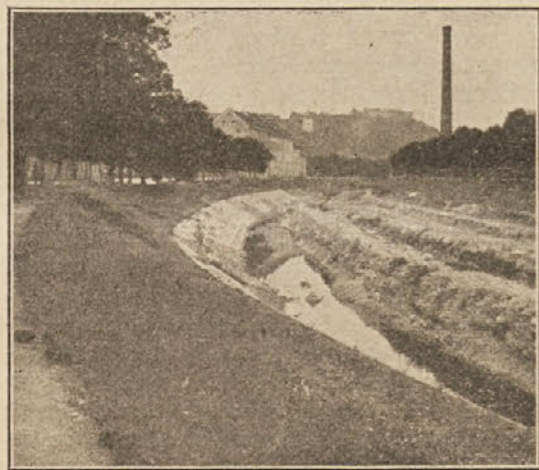
„Borba je življenje!“ je mrmral sam pri sebi: „Od časa do časa se mora človek pomeriti z nasprotnikom, drugače mu segnijo duša v prsih. Vse druge radosti pridejo šele za to sladkostjo.“...

XIX.

Slovo od Carigrada.

„No, kakšno idejo ima naš bistroumni Wheeler!“ je prašal kapitan Johnson in se naslonil nazaj, radovedno zroč na poročnika, kakor vsi ostali.

„Že prej bil moral misliti na to,“ je zamrmral mladi Anglež in vrgel svojo kratko pipico na mizo.

Poglabljanje Ljubljance: V bližini glasovite „eukrarne“.

„Na kaj?“ je dejal kapitan.

„Na Browna“...

Brown je bilo ime mladega ameriškega milijonarja, ki se je bil med udobnostmi velikanskega očetovega bogastva že zdavno naveličal življenja; vozil se je na lastni razkošni jahti iz kraja v kraj in se oziral zehaje za novimi vtiski, da bi vzdramil z njimi svojo zaspano naveličanost vseh posvetnih reči. Bil je Wheelerjev znanec že nekaj let, izza časa svojega bivanja na Angleškem, in šele nedavno je pogostil ves trojni sporazum na svoji jahti, ki se je zibala baš takrat v carigradskem pristanu.

„Na Browna!“ je ponovil Estournelle. „In na njegovo jahto?... Nom de Dieu, to ni slaba misel! Samo če bo hotel“... „Čort vozmé!“ je zagodil Kazakov. „Brown hoče vse, makar če mu predlagaš, naj se postavi na glavo — samo, da je nekaj novega in nezaslišanega“...

„To bi bilo izbornó,“ se je oglasil Dušan. „Ako hoče mister Brown, bi lahko sledili Arnavtu na njegovi jahti. Mislim pa, da bi bilo vseeno dobro, ako se razdelimo. Polovica z jahto — polovica z brzoparnikom; zakaj gotovo je, da bo izkušal razbojnik izbrisati svojo sled prav rafinirano. Ako ga preganjamo v dveh skupinah, nam je uspeh dvakrat gotovejši.“

Po kratkem preudarku so pritrdili vsi; Wheeler in Estournelle sta se odpravila mudoma k Brownu.

Trgovci, peki!

Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož IV. SUBAN, Trst, ulica Ceorgio Vasari 10, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Naročajte pri narodni tvrdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah. — — —

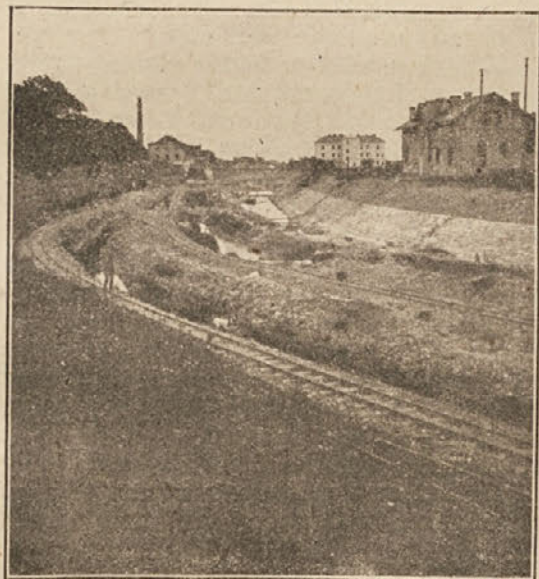
Ivanu in Dušanu je ostalo med tem še eno opravilo: poiskati Olimpijo Montebello in jo obvestiti, da je konec njene straže. Vzela sta divjega Marka s seboj hitela brez odloga še enkrat — poslednji-krat! — v globino Galate in poiskala hišo, na pragu katere bi se bila srečala že prvi dan z Jerico, da ju je vodila naklonjenejša usoda.

Čudna slutnja ju je popadla takoj, ko so se odprla črnkava vrata. Vratarjev pogled ni bil nikoli tako oster in zlokoben kakor nočoj.

„Lepa Olimpija je odpotovala,“ je odgovoril bradač na njuno vprašanje. „Ni je več v tej hiši.“

„Kam je odpotovala? To ni mogoče...“ Turek je skomizgnil z rameni.

„Allah edini ve, kam jo je napotila njegova volja.“

Poglabljanje Ljubljane: Na Kodelovem.

„Ali ni naročila ničesar.“

„Ničesar ni naročila, efendim.“

„Pa je že dolgo, odkar je šla.“

„Dobro uro utegne biti.“

V Dušanovih očeh se je zasvetil dvom.

„Pelji naju v njeno sobo,“ je ukazal.

„Ne morem effendija,“ he je vratar.

„To zdaj ni več njena soba.“

„Tu imaš zlatnik in vodi naju. Drugeče se vrneva s policijo. Razumeš?“

Turek se je zdrznil ob besedi policija: kakor so nezanesljivi turški zaptije, vendar se jim primeri včas, da primejo prave ptičke. Obotavlja je torej sprejel zlatnik spremil tujce navzgor in odklenil Olimpijino sobo.

Bila je prazna in — kar se je zazdelo Dušanu najbolj sumljivo — v najlepšem redu. Sicer razmetana postelja je bila očitno pravkar postлана, opečnata tla — pomita; vlaga je še puhtela od njih. Vse, kar je imela Italijanka obleke in predmetov za vsakdanjo rabo, je bilo izginilo.

Vratar je stal pri oknu, obrnjen s hrbtom proti steni.

„Vidiš, effendija, da je ni več!“ je dejal ravnodušno in zaspano.

Ivan in Dušan sta se spogledala.

Nejasna, toda ogromna sumnja je bila v pogledu obeh; ozrla sta se na divjega Marka — tudi on je zrl nekam zamišljeno in zagonetno.

„Pojdimo!“ je rekel Dušan nazadnje.

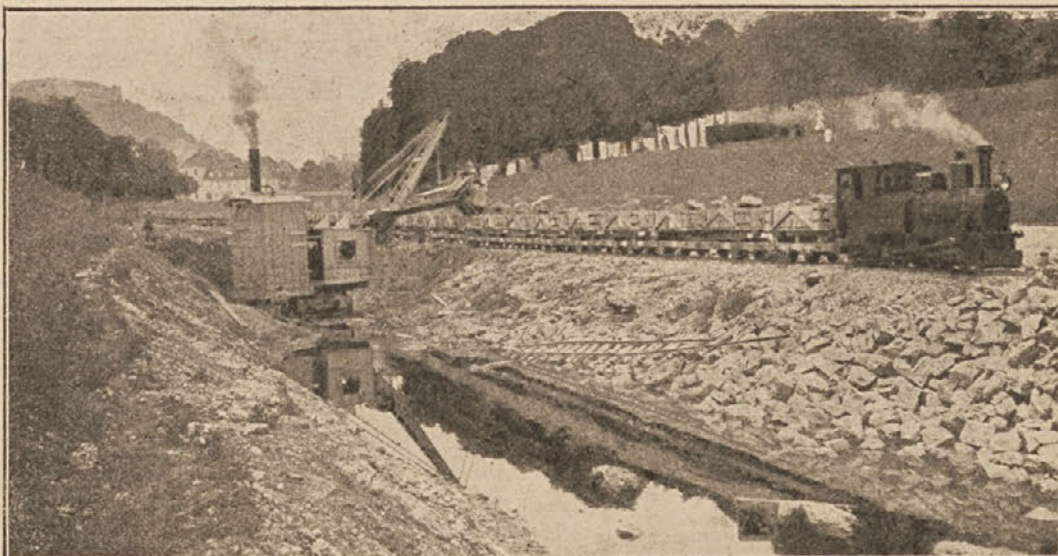
„Vrag vedi, kaj tiči za tem izginjenjem... a mi nimamo časa, da bi jo iskali.“

„Prav imaš, Dušane,“ je zamrmral Marko po srbsko. „Pozneje ti povem, kaj mislim jaz...“

Turek jih je spremil spoštljivo kakor prej in zaklenil hišna vrata za njimi.

Molče so korakali nazaj proti pristanišču.

„Čuj, Dušane,“ se je oglasil divji Marko skrivnostno, ko so drčali ob godbi motorja proti ponosni „Victory“. „Jaz vem, kaj se je zgodilo z Italijanko.“

Poglabljanje Ljubljane: Kopalni stroj („bager“).

„Ti veš? Jaz slutim samo...“

„Jaz pa vem za gotovo. Ali si videl vratarja, kako se je tiščal k tisti steni, na levo od okna?“

„Videl... Pa kaj pomeni to?“

„Nisem ti hotel povedati, da ne bi gubili časa. Zdaj ji itak ne moremo več pomagati, ali ne? In prvo je, da rešimo, kar smo prišli reševati; mudi se nam dalje...“

„Za Boga — govori vendar!“ je vzkliknil Dušan razburjeno.

„Ali mi oblubiš...“

„Obljubim; saj vidiš sam, da ni časa. In če se ji je zgodilo kaj, je že prepozno. Brez skrbi bodi — samo povej!...“

„Na tisti steni je bil brizg krvi, ki ga v naglici niso opazili; vratar je stopil tja, da ga je zakril s svojim hrbtom. Saj si videl, kako je prebledel pod svojo rjavo kožo.“

„Torej meniš tudi ti, da so jo umorili?“

„Umorili so jo; zaklali kakor ovco... Krv je bilo vse polno; zato so postlali sobo in pomili tla. V zraku je bil še duh po krvi; poznam ta duh...“

Prijatelja sta se zdrznila; groza ju je prešinila do mozga, ko sta poslušala to mirno razlaganje.

„Nesrečnica!...“ je vzdihnil Ivan z globokim sočutjem.

„Takšen konec ni redek v življenju“

teh ubogih žensk,“ je zamrmral Ivan turbo. „Bog ve, da se mi smlili; v dnu svojega srca je bila vendar dobro bitje... Da ni krenila na to temno pot — kako lahko bi bila osrečila sebe in moža, ki bi ji bil tovariš v življenju! Ah, brate, strašna je usoda.“

Čolnič se je stisnil k mogočni ladiji kakor mladič k dorasli materi.

„Telegrami so tu — telegrami!“ jih je pozdravil kapitan na krovu. „Za gospoda Javornika... Za gospoda Jurišica...“

Z drhtečimi rokami sta sprejela prijatelja slehrni svojo brzojavko.

„Od doma!...“ je šepnil Ivan, raztrgal omot in čital...

Takoj po burni galatski noči mu je bilo prišlo na um, koliko več nevarnosti si predstavlja okrog njega oče, ki leži doma, in kako težko mu je čakati prve novice o sinu in o uspehu njegovega iskanja... o usodi ljubljene, nesrečne hčeri! Zato mu je brzojavil nemudoma:

„Zdrav — z dobrimi prijatelji — sled najdena — uspeh gotov...“

Kaj mu je hotel sporočiti drugega?

Narodni praznik v Parizu: Predsednik republike Poincaré izroči pariškemu mestnemu poveljniku narodni prapor.

Ali je smel prevzeti odgovornost za to, da postane tudi ubogi, težko bolni, pod težo svoje sokrivde zrušeni oče deležen strašne negotovosti, ki je trla takrat še njega samega? Morda bi ga bil umoril, ako bi mu bil sporočil resnico, kakršna se mu je videla še tisti dan...

In danes je imel odgovor:

„Bog daj uspeha kmalu... Meni bolje — Kadar prideta, bom zdrav... Poročaj vse...“

Očividno je bilo, da je stari Javornik odgovoril, preden se je sinova brzojavka ogrela v njegovih rokah. Mehkoba je napolnila Ivanovo srce, ko je pomislil na starčevo radost nad dobro novico in na hrepenenje, ki mu ga je morala biti duša polna, da je — on, ki piše tako nerad in tako rad prikriva svoja čustva s tisto

„Kdo drugi kakor Grk, ki se je osvobodil na kak čudežen način!“...

„Ne verujem, brate; ali misliš da je Italijanka spala poleg njega? Ne, ne; toda Schratten in Birbantini sta zopet prosta“...

„Da,“ je pritrdil Ivan, „tudi jaz menim tako: Halil bej noče opustiti niti plena, niti maščevanja, in ker čuti, da je sam preslab, je osvobodil svoji prevarjeni žrtvi ter se zavezal z njima... Proti nam ali proti Arnavtu? Proti nam in njemu? Kdo ve?“...

„Najvažnejše bo pač to, je dejal Dušan, majaje z glavo, „da so nam lopovi to uro morda že za petami... Oh, zakaj nismo prišli sinoči malo prej! Rešilno delo bi bilo opravljeno, in mirno bi si lahko privoščili Schrattena, Birbantinja, Pygurisa, Halila in še Alija Kemala po vrhu“...

Narodni praznik 14. julija v Parizu: Poklonitev pred Strassburškim spomenikom.

strogo kmetsko sramežljivostjo — brzojavil tako naglo in odkrito:

„Kadar prideta, bom zdrav...“

Z vlažnimi očmi je podal brzojavko Dušanu, ki mu je pomolil svojo.

Ta je bila daljša:

„Pozdravljava vas iskreno... vedno z vami... poročajte prav pogosto... z majko moliva neprestano za vaš uspeh in vašo srečo... Poljubi Miloša... stisni v mojem imenu roko Ivanu in Jerici... kadar jo osvobodite... Ljubica.“

Nekaj nežnega, neizmerno sladkega je zaigralo v Ivanovem srcu, ko je čital to ime...

„Stisni v mojem imenu roko Ivanu...“

Ali nimajo te besede svojega posebnega pomena? Ženska, pa bodi še tako mlada, je premišljena, kadar piše... ona tehta besede... in kar pove, to hoče povedati...

„O Bog!“ je vzkliknil Ivan sam pri sebi. „Ali bi bilo mogoče? Ali je resnica? Ah, potem daj, o Bog, da se izvrši vse po sreči in da vidim kmalu te mile, temne oči!“

Toda tovariši so čakali novic; hoteli so vedeti, kako sta opravila. Naša prijatelja sta morala zakleniti svoja čustva v skrito srčno čumnato in poročati o krvavi tragediji, ki je bila nedvojbeno gotovost po vsem, kar so videli in pogrešali z divjim Markom v stanovanju Olimpije Montebello.

Vsi so spremljali povest z očividnimi znaki groze in ogorčenja.

„Ali veš, Dušane, kdo je storil to?“ je vzkliknil Miloš nazadnje.

„Ej, vraga, ne delaj mi skomin, brate!“ je zamrmal divji Marko. „Saj me vidiš, kako že komaj čakam, da mi pridejo v v pest. Za zdaj nam ne preostaja drugega, kakor odriniti prej ko mogoče; drugače nas pokoljejo v tem neumnem Carigradu izza hrbita kakor piščance. Kdo se bo gnetel po tem vražjem mestu, kjer ne moreš streljati s puško! In kdo naj jih lovi, ako iztrebijo nas? Glejmo, da jih dohitimo kmalu — bolj na prostem: vsak prst jima odstrelim posebej, Arnavtu in vajinemu Švabi, preden se ju usmilim in ju končam.“

Tako je, čort vozmí!“ je potrdil Kazakov s prepričevalnim basom, čeprav ga ni razumel popolnoma.

„Čas bi bil, da se vrnete poročnik in Francoz,“ je menil Janković. „Drugače zapravimo še današnji dan“...

Dušan se je obrnil h kapitanu, ki je pušil svojo pipico in hodil tam okoli:

„Kje se neki mudi Wheeler? Ali se ga še ne nadejate kmalu, gospod kapitan?“

Kapitan se je zarežal prav široko, zakaj tisti hip sta stopila pred naše junake poročnik in Estournelle.

„Kdaj sva že tu!“ je dejal poročnik. „Opravila sva vse, da ni mogoče bolje, in sva pripravila ravnoprav vse potrebno za naš bojni pohod. Saj veste, gospodje, da mi še nismo bili uredili prtljage, dočim imate Vi svojo že od včeraj na krovu.“

„Mi imamo kaj malo s seboj,“ se je nasmehnil Dušan.

„Malo.“ je dejal Estournelle, pa tisto dobro; kakor vojak na pohodu... Nom

d'un Mien z vašimi pištolami ne bi dal rad streljati nase; te se preklicano fina roba... Samo“ je prašal zdajci, „— kaj mislite ukreniti, ako nas zanese podjetje dalje gor v Albanijo ali Makedonijo? Ali Kemal nas pač ne bo čakal z jerbaškom cvetic, in bojim se, da vaše pištole tam ne bodo več zadoščale. Tudi mi smo že mislili na to; v Carigradu je vendar laglje kaj dobiti... Dobro bo, da se oskrbimo s puškami — ako ne bo spotoma kakih težav zaradi njih.“

Dušan se je nasmehnil še skrivnostneje:

„Gospodje, zaraditega bodite brez skrbi — to je Markova briga. On pojde v gozd in požvižga, pa bodo rastle puške iz tal; k drevesu stopi in ga potrese: patrone nam bodo padale v prgišča kakor zrele slive. In — bogme! — če se sklone k tikvi, utrga dražestno majhno bombo.“

Njegove besede so govorile resnico; kje je kraj na Balkanu, kjer komita ne bi našel puške, ako jo potrebuje?

„Rajši prašajva midva slavni trojni sporazum, kaj pravi Mr. Brown o svoji jahti,“ se je oglasil Ivan, ki se mu je zdelo, da raztrga Jeričine ječarje z golimi rokami, samo če jih dohiti o pravem času.

„Mr. Brown je ukazal zakuriti,“ je dejal poročnik, „ter sporoča slavni jugoslovanski zvezi, da odplovemo tisti hip, ko dospemo na njegovo jahto. Njegovo mnenje je poleg tega, da ni vredno niti pametno deliti bojno silo; peljemo se vsi z njim, kajti njegova jahta vozi hitreje od vseh brzoparnikov, kar jih plove tačas po Sredozemskem morju.“

„To je izborni!“ je vzkliknil Ivan. „Toda kaj nam pomaga vsa hitrost Brownove jahte, ako se izkrca Arnavt pred Solunom?“

„To ni verjetno,“ je dejal kapitan Johnson z gotovostjo. „Kjerkoli se izkrca prej, od nikoder nima v Albanijo tako ugodne zveze kakor iz Soluna. Njegov prvi cilj je vendar zdaj, da spravi svoj plen — vaši dami — na varno, kakor hitro le more. Vrh tega pa vam dopušča brzina jahte z lahkoto dohiti jadnico, na kateri se vozi, in jo zasledovati do kraja, kjer stopijo lopovi na kopno. Ali ne?“

(Dalje prih.)

Nadležnejdlake

na obrazu in po rokah odstrani v 5 minutah

Dr. A. Rixov odstranjevalec dlak, popolnoma neškodljiv, zanesljiv uspeh, ena pušica K 4 — zadošča. Razpošilja strogo diskretno Kos. Dr. A. Rix, Laboratorium, Dunaj IX., Berggasse 17/0. — Zaloge v Ljubljani: Lekarna pri „Zlatem jelenu“, parfimerija A. Kane in drogerija „Adria“.

Odlikovana. Ustanovljena 1870.

Vsakovrstne eksistujoče puške kovosti in strelu **neprekosljive**

lovske puške

kakor tudi samokrese, municijo in lovske potrebščine ob brezkonkurenčno nizkih cenah dobavlja stara renomirana firma

Anton Sodja, tovarna za lovske puške, Borovlje na Koroškem.

Vsakovrstna popravila točno in najceneje. Na željo se pošilja na ogled. Cenovnik zastoj in poštne prosto. Obsežno jamstvo.

Fotografiški aparati

iz lesa in kovine, strokovnjaško konstruirani, ne iz lepenke, kakršne ponujajo nestrokovnjaki: Cene s ploščami, papirjem, kemikalijami in učnim navodilom, poština posebe:

Ručne kamere po	K 1.60	in več
Aparati s stativom	K 6.20	„
Sklopne kamere po	K 9.70	„
in dražje do	K 300.—	„

v najboljši izvedbi, odlikovani z avstr. državno kolajno.

Priložnostna prodaja rabljenih aparatov in objektivov vseh znamk po najnižjih cenah. Ceniki prosto.

Elfr. Birnbaum, tovarna za kamere,
Hirschberg 164, Češko,

Steckenpferd-lilijinomlečno mlie

prej ko slej neuprno za racionalno oskrbo polti in lepote. Priznanostna pisma. Po 80 h povsod.

Švabska „vzgoja“. Ogromno knjigo bi tvorila kronika lopovščin in grozodejstev, ki so jih zakrivali apostoli nemške „kulture“ med drugimi narodi. Jako zanimiv prispevek k tej kroniki prinaša poljski list „Mazu“ v Ščitniju na Pruskem: — Nemški učitelj Harpein v Vujakih v Ščitnjanskem okraju na Vzhodnjem Pruskem, je uvel v šolo originalen način kazni, ki jo sam imenuje „Poljak“. Ta „Poljak“ je palica, s katero tepe poljske otroke, ako govorijo med seboj v materinem jeziku. Pravzaprav ima dva „Poljaka“: enega, z rdečim ročajem, za večje otroke, drugega, s črnim držajem, za manjše. Kadar izpregovori kak otrok poljsko besedo, ga pretepe učitelj in mu obesi nato palico okrog vratu, mali mučenik pa jo mora nositi, dokler se ne reši kazni, reši pa se je s tem, da zatoži kakega drugega otroka zaradi istega pregreška. Tako se razvija med deco vohunstvo in ovaduštvo, a poljske govorice sliši čim dalje manj. Ta zgodba naj služi slovenskim staršem v opomin: Varujte se švabskih šol in ohranite svojo deco Slovenstvu! Bodite ji sami v vseh rečeh neomadeževani zgledi narodne zvestobe! Ali mislite, da se bo godilo našim potomcem bolje, kadar zaslužni tudi nas okrutnost nemškega naroda, ki ga imenuje eden njegovih lastnih najslavnejših pisateljev — „narod sodnikov in krvnikov“!...

OČARUJOČE

učinkujoče, naravno hranjenje dejenčkov ugodljujejoče sredstvo je „GALEGOL“. Ima prijeten okus, se v vseh tekočinah rad topi in zadostuje pušica za 20 dni.

Cena 3 K.

Glavna zaloga v lekarni

B. FRAGNER,

Praga III., vogal Nerudove ulice.

Zaloga v lekarnah Kjer se ne dobiva, se pošlje po pošti proti poslatvi K 3-70 za eno pušico, K 6-72 za dve pušici, K 9-72 tri pušice, K 12-— štiri pušice franko.

!! 500 kron !!

Vam plačam, če ne odpravi v treh dneh brez bolečin moje korenine uničujoče Riamazilo. Vaša kurja očesa, bradovice in otiščaje. Cena lončku z jamstvom 1 K, Kameny, Košice (Kaschan) I. Postfach 12/44. Ogrsko.

Vešče in poljudno spisana knjiga „Konserviranje sadja in vsakojake povrtnine za domačo uporabo“ je ravnokar izšla v tretji, povečani izdaji. Cena 1 K, s poštnino 10 h več. Dobi se pri Jos. Zupanc, dež. viinarski instruktor v Ptuj.

18 vagonov lahkega, veličinega svetlega (šilher) in belega

vina

50 — 60 K za 100 l prodaja J. Kravagna, Ptuj, Štaj.

Srebrno plaketo. — Dunaj 1910.

Vsakršno perutnino in nje piščeta, golobe, sobne ptice, kunce, svinje, pse itd. ozdravite sigurno s „Palma“. To že v preminogih slučajih najzadovoljnejše učinkujoče sredstvo dobite poštino prosto, če pošljete 1 K poštini znamk (veleposestvu zadostuje letno za 4 K). — J. E. Weixl, Marlbor, Zofijin trg št. 3, Štajersko.

Starši

ne le za vas, temveč tudi za vaše otroke je pomembno, da okrasite svoje stanovanje s povečanimi svojima slikama.

Fizikalno-terapevtski ambulatorij

za živčne in druge bolezni, primarija DR. I. ROBIDA.

Ljubljana, Dalmatinova ulica št. 3 (zraven Kmetško posojilnice) od 11. do 12 in od 2. do 3.

Zdravljenje z elektriko, masažo, svetlobo in toploto. Visoko frekventni toki, četverstanične električne kopeli, franklinizacija, termopenetracijsko zdravljenje, vibracijska in konkusijska masaža. Specijelno zdravljenje živčnih bolezni.

Dobro idoča

trgovina

z mešanim blagom in deželni pridarki ter gostilna za okrajno cesto, z njivo, travnikom, zelenjadnim, sadonosnim in senčnim vrtom, edina sredi velike vasi, oddaljena dve minuti od kolodvora in 10 minut od velikega premogokopa se pod ugodnimi pogoji proda. Gotovica je treba 8 do 10.000 K. Natančneje pri lastniku Iv. Senica, Šoštanj, Štajersko.

Vino in : brinje :

Ivan Gržinič, Kum, pošta Roč, priporoča svojo zalogo vina in brinja. Cena zajamčeno pristnega vina 36 K za 100 litrov.

Najboljše ogrske salame, fina sočna šunka (gnjat), kranjske klobase, prekajeno meso, slanina s papriko, najboljši pristni emendolski sir ter sladko čajno surovo maslo priporoča trdka

J. Buzzolini

Ljubljana Stritarjeva ulica.

Vsakdanje pošiljave od najmanjše do največje množine po najnižji ceni.

Pozor

gostilničarji in mesarji!

Radi družinskih razmer se proda prostovoljno krasno opremljena in dobro idoča gostilna in mesarija z raven cerkve in blizu znane slovečega kopališča na Spodnjem Štajerskem. Slovenci, ne zamudite lepe prilike!

Naslov pri ured. tega lista.

Resna ženitev.

Državni uradnik* star 30 let, v nekem narodno ogroženem kraju na Štajerskem se želi poročiti z gospodično ali mlado vdovo, najraje trgovko ali gostilničarko z nekaj tisoči premoženja. Tozadevne ponudbe s sliko in označbo dote se prosi nasloviti pod šifro „Slovenec“ do 14. avgusta t. l. na „Prvo anonimno pisarno“, Franciškanška ulica 6 v Ljubljani. Stroga tajnost zajamčena.

Kdor hoče prodati

posestvo, gostilno, obrt itd. dobi najhitreje kupca, če da oglas v „Slovenski Ilustrovani Tednik“, ki je razširjen po vseh slovenskih krajih na Štajerskem, Koroškem, Kranjskem in Primorskem. Ker je „Slovenski Ilustrovani Tednik“ nepristranski list, ga čitajo pristaši vseh strank. — „Slovenski Ilustrovani Tednik“ je najbolj razširjen in največ čitan slovenski časopis in imajo oglasi v njem najboljši uspeh.

NESTLÉ-JEVA

moka za otroke

Popolna hrana za dojenčke, otroke in bolnike na želodcu.

Vsebuje pravo planinsko mleko.

Škatlja K 1.80 v vsaki lekarni in drogeriji.

Poskušnje Nestléjeve moke za otroke se dobivajo popolnoma zastoj pri

Henri Nestlé, Dunaj I., Biberstrasse 82.

Ugodno najetje osebnega kredita. V sedanjosti dobi, ko so draginjske razmere dosegle nevzdržljivo mero, ter so postale skoro neznesne za vse vrste človeške družbe, je vprašanje glede preskrbljenosti cenega, neobtežujočega posojila v pravem smislu besede potrebno in nepogrešljivo. Radi tega bo gotovo v interesovanih krogih s hvaležnostjo sprejeto, ako opozorimo na „Kreditni oddelek“ pri „Vzajemno zavarovalni banki“ „Slaviji“, katera omogoča osebam s stalnimi službenimi ali pokojninskimi dohodki, kakor uradnikom vseh kategorij, profesorjem, državnim in zasebnim učiteljem i. t. d. najeti si pod najugodnejšimi pogoji osebni kredit ter tako sebi kakor družini pribaviti mir in zadovoljnost. V govoru stoječa posojila mogoče je dobiti pri banki „Slaviji“ proti nizkim obrestim na 5—3 letno amortizacijsko dobo na podlagi življenjskega zavarovanja. Priporočamo tedaj slovenski javnosti pri iskanju cenega osebnega kredita kar najtopleje splošno priljubljeni, prvi slovanski zavarovalni zavod, banko „Slavijo“, katere generalni zastop v Ljubljani, Gosposka ul. 12, daje na zahtevo brezplačno podrobna pojasnila.

Malinov pristni sok! Za preskušnjo pošiljam poštne koli 5 kg franko na vsako postajo v Avstriji za 7 K 50 vin. Lovro Rogelj, zaloga pristnega malinovega soka, Vrhnika pri Ljubljani.

Ne stane prav nič!

Zastoj razpošiljam povsod vzorce suknenege blaga, blaga za obleke, blaga za bluze, perilnega blaga, modnega barhanta, platnenega blaga, oksforda, blaga za postelje, kakor vseh vrst blaga za domačo uporabo, s čimer si pri veliki izbiri in pri nizkih cenah tudi doma svoj nakup lahko dosežete po zelo ugodnih prednostih. Karl WORSCH, Maribor ob Dravi Ko. Herrengasse 10.

1½ kg sira 1½ kg 1 krono

razpošilja mlekarna Uttendorf, Zgornje Avstrijsko.

L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj prilježni, lični in najboljše kakovosti. Naprodaj samo pri

Juliji Štor, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

12-50 K cena 16-50 K.

V Ptuj

v Brenčičevi hiši nasproti pošte sem odprl

odvetniško pisarno

Dr. Tone Gosak

Skrb za otroka je neprestano pri nas in največjo skrb dela materi otroška hrana. Motenje v prebavi se žal tako pogosto pojavlja, in ravno pred tem se mora varovati otroka edino le s pravilno hrano. Poskusite pa le zaupanja vredno, v tisoč rodbinah z najboljšim vspehom rabljen hranilen preparat, kakršen je Nestlé-jeva moka za otroke. Poskušajte in poučno knjižico o otrokovem negovanju se dobi popolnoma zastonj pri tvrdki Henri Nestlé, Dunaj, I., Biberstrasse 82.

„Posamezna želja“, ki jo imamo kadar smo zdravi je večkrat tako obsežna, da se nam kar zdi neizvedljiva. Če nas pa muči bedenje, trganje, otrpno trganje, če imamo bolečine v križu ali hrbtu pa imamo edino željo, da bi se teh bolečin hitro iznebili. Ta želja je kaj lahko izpolnjiva, če se spomnimo na bolečine hladeči Fellerjev fluid z znamko „Elsafluid“ ali pa smo bili toliko previdni, da smo si ga že prej naročili. Naročimo torej, da se zavarujemo za vsak slučaj že vnaprej, 12 steklenic Fellerjevega fluida za 5 kron franko pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 280 (Hrvaško).

Poslano. Ne dolgo tega sem bil v Mariboru po opravku. Imel sem nekaj ur časa. Hotel sem nakupiti nekaj blaga za mojo družino. Ko sem hodil po mestu in si ogledal izložbe, sem se čudil, da nisem našel nobene slovenske trgovine. Klicali so me sicer v vsako trgovino v slovenščini, a napise nad vhodi sem videl samo — nemške. Odločil sem se, da ne kupim nič; kar zagledam slovenski napis J. N. Šostarič. Ogledam si to trgovino. Videl sem najlepše blago razstavljeno. V trgovini si nakupim raznega blaga za obleke, platno, srajce, predpasnike itd. Bil sem z blagom in postrežbo zelo zadovoljen. Priporočam občinstvu tvrdko J. N. Šostarič, Maribor, Gosposka ulica št. 5. Vredna je, da se jo priporoča!

Za 5 vinarjev na liter

napravimo zdravo domačo pijačo, podobno izvrstnemu jabolčnjaku ali sadnemu moštu, ki si jo lahko vsak sam takoj pripravi.

Substance za 300 litrov domače pijače veljajo franko po povzetju K 14-38.

Iz teh substanc pripravljena domača pijača, vre kakor navadni mošt, je zdrava in poživljajoča. — Substance se dobvajo pri

Henriku Matič

v Celju (Štajersko).

Cenike, brošure, knjige itd. natisne elegantno in okusno ter najceneje
Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Najboljše

sredstvo zoper stenice in drugim mrčesom je

„Morana“

„Morana“ uničuje temeljito stenice in njihovo zalego. Naroča se pri M. Skrinjar, Trst, Via Ferriera 37/I. 200 gramov stane 1 K. Pri večjih naročilih popust, trgovcem rabat.

Razširjajte in
čitajte
povsod
„Slovenski
Ilustrovani
Tednik“.

J. KETTE

Ljubljana Franca Jožefa c. 3.

Specijalna modna in športna trgovina za gospode in dečke priporoča:

klobuke
slamnike
čepice
kravate
razno perilo
dežnike
palice
kopalne obleke
kopalne plašče
telovadne potreščine i. t. d.

Kolesarji zahtevajte v svojem lastnem interesu nemudoma prvi slovenski bogato ilustrovani cenik 1913, koles in posameznih delov, ki je pravkar izšel brezplačno in poštne prosto. Preglejte istega pazljivo ali pa se osebno prepričajte v naših trgovinah in uvideli boste, da vodimo prvovrstno blago po najnižjih, brezkonkurenčnih cenah.

KARL ČAMERNIK & KO.

špecialna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posamezni deli.

Mehanična delavnica in garaža.

Ljubljana, Dunajska cesta.

KMETSKA POSOJILNICA

obrestuje hranilne vloge po

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov.

4³/₄%

Popolnoma varno naložen denar.

LJUBLJANSKE OKOLICE

brez vsakršnega odbitka.

Rezervni zaklad: nad pol milijona.

Izvrševanje vseh kamnoseških del iz umetnega kamna, kakor: stopnice, balkoni, stebri, ograje, nagrobni spomeniki, stavbeni okraski itd. od navadne do najfin. izvršbe.

Kranjska betonska tvornica
Tribuč & Komp., Ljubljana

Telefon št. 296.

Tržaška cesta.

Telefon št. 296.

Cementne cevi na stroj ali na roko izdelane v vseh običajnih merah: Cementne plošče za tlak v lepih vzorcih. Cementni zidaki in strešniki. Zaloga cementa in drugega stavbenega materiala.

Ustanovljena leta 1831.

Največja zavarovalnica avstro-ogrske države

Ustanovljena leta 1831.

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu

Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg-Sv. Petra cesta št. 2, v lastnem domu.

Zavaruje zoper požar na poslopijih, pohištvi in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavih. — Tekom leta 1912. zavarovalo se je 21.380 oseb za kapital na 182 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala 77.000.000 nad 1 milijardo in 64 milijonov kron. — Premoženje družbe znaša nad 440 milijonov kron.